

Tento článok publikujeme s láskavým dovolením redakcie Svet kresťanstva / Postoj.

Silné príbehy troch bosých karmelitánok, ktoré z Charkova ušli na Slovensko.

Necelé dva dni po začiatku ruskej invázie na Ukrajinu opustilo kláštor bosých karmelitánok v Charkove jedenásť kontemplatívnych mníšok. Väčšina z nich chcela ostať, ale miestny biskup apeloval na ich poslušnosť a požiadal ich odísť.

Z kláštora Matky Božej, sprostredkovateľky všetkých milostí a svätých apoštolov Petra a Andreja si vzali len to najnutnejšie, nasadli do dvoch áut a vyrazili smerom na západ.

Po 30-hodinovej strastiplnej ceste dorazili minulý týždeň v noci zo soboty na nedeľu do [karmelitánskeho kláštora v Lorinčíku](#) pri Košiciach, kde sa v tom čase okrem domácich bratov karmelitánov zdržiavala aj skupinka rehoľníčok a rehoľníkov z iných reholí.

S ukrajinskými mníškami – sestrou Máriou od svätého Jozefa, sestrou Ľudmilou od milosrdného Boha Otca a postulankou Alenou Solovejovou – sa rozprávala Benjamína Ondovčáková, SSNPM, a Reginald Slavkovský, OP. Fotila sestra Iva Kušíková, SSpS.

Sestra Mária od svätého Jozefa: Ukrajinci krmia aj hladujúcich ruských vojakov

Za akých okolností ste museli opustiť Charkov?

Vo štvrtok 24. februára som sa ráno o 5:20 zobudila na tlmené zvuky, akoby niekto klopal. Myslela som, že niekto skoro ráno vstal a niečo robí, ale tie zvuky boli v pravidelných intervaloch. V dialke bolo vidieť blýskanie, na nebi prelietavali ukrajinské vojenské lietadlá. Celý kláštor bol o chvíľu na nohách.

Začali sme sa radiť, čo budeme robiť. Išli sme na modlitby, kde sme začali novú za rýchle vyriešenie situácie. Komunita sa rozhodla, že zostaneme.

Na druhý deň prišiel miestny biskup, aby nás informoval, že Charkov bude obklúčený a máme poslednú možnosť opustiť mesto. Povedal nám, že máme odísť, žiadal od nás poslušnosť kvôli nášmu bezpečiu. O tretej poobede sme skončili svätú omšu, pomodlili sme sa korunku k Božiemu milosrdenstvu, zbalili sme sa a odišli.

Vzali sme si len doklady a pár osobných vecí, batoh prvej pomoci a trochu jedla. V takých situáciách je srdce rozorvané, prehodnocujete, čo si vziať a čo nechať. Aj svoje zápisníky s osobnými poznámkami sme nechali vo svojich izbách.

Ničomu sme nerozumeli, bolo to pre nás veľké prekvapenie. Všetkým známym sme však dali

vedieť, že odchádzame.

Počítali ste s tým, že sa vojna naozaj začne?

Všetci vnímali, že je to veľmi reálna hrozba, štát posilňoval obranu hraníc. Hovorilo sa o rôznych dátumoch, kedy by sa vojna mohla začať. Ale nevenovali sme tomu až takú pozornosť, veď v napätí tu žijeme už celých osem rokov.

Ako ste sa z Charkova dostali na Slovensko?

Biskup nám poskytol jedno väčšie auto so šoférom, druhé sme mali svoje. Najprv sme mierili do Lvova, ale okolnosti sa neustále menili, takže nás nakoniec odviezli k slovenskej hranici. Počas jazdy sme dostávali informácie o tom, kde je cesta prejazdná, museli sme meniť smer jazdy a šofér sa už nemohol vrátiť plánovanou trasou, lebo medzičasom niektoré úseky ciest poškodili alebo zničili.

Ako je to s vašimi blízkymi, ktorí zostali na Ukrajine?

Boh nám doprial cestou sa s niektorými našimi blízkymi stretnúť. Ja som sa stretla so svojou mamou, vypili sme spolu čaj - bola to naša rozlúčka. Keďže sme kontemplatívny kláštor, domov som nechodila a mama za mnou prichádzala len raz za rok alebo dva roky.

Mama mala radosť, že ma vidí, ale bolo jej ľúto, za akých okolností sa to deje. Bolo mi ťažké ju tam nechať, ale mám nádej, že Boh sa o ňu postará. Je mi tiež ľúto, že brat musel odísť do armády - už sme sa nevideli.

Sestra Mária od svätého Jozefa

Ako reagujú ľudia na ruských vojakov?

Predovšetkým pamätajú na to, že sú tiež ľuďmi. Ruskí vojaci väčšinou ani nevedia, kam idú. Klamú ich, že idú zachraňovať ľudí. Mnohí majú dobré srdce, preto treba rozlišovať a nešíriť nenávisť. Musíme to vnímať duchovne. Tento boj nie je vonkajší, ale v prvom rade duchovný. Je to ťažké, ale dôležité je nešíriť nenávisť. Lebo keď človek dovolí, aby v ňom prevládla zlosť, vchádza doňho temnota a prestáva vidieť Boha.

Pôvodný plán bol taký, že ruskí vojaci dobjú Charkov za jeden deň. Ale ľudia sa zomkli a majú takú odvahu, že mesto doteraz nepodľahlo. Znamená to, že operácia trvá dlhšie, s čím sa nepočítalo, takže chýbajú zásoby a vojaci sú hladní. Miestni ľudia k nim vychádzajú a dávajú im jesť. Niektorí sa vzdávajú. Preto je dôležité modliť sa. Modlitba obracia srdcia nepriateľov, takže sú schopní zanechať zbrane.

Ruskí vojaci označujú miesta, ktoré majú byť zbombardované. Ľudia si o tom dávajú vedieť a chytajú tých, ktorí robia tie značky, alebo tie značky zasypávajú či inak znefunkčujú.

Báli ste sa počas cesty?

Áno, v takých momentoch sa všetci boja. Dostali sme informáciu, že asi polhodinu po našom odchode už iné reholné sestry nemali možnosť vycestovať. My sme to prežívali tak, akoby nás niekto zobral a premiestnil – ako milosť. Zázrakom pre nás je to, že cesty boli pokojné, akoby ani nebola vojna, pričom krátko nato boli mnohé poškodené.

Bolo to pre nás ako zlý sen. Mysleli sme si, že zakrátko sa vrátíme a všetko bude ako predtým. Najviac nás bolí to, že sme tam museli nechať našich ľudí. Niektorí nemali možnosť odísť, niektorí nechceli, niektorým sa narodilo dieťa alebo sa tam cítia byť doma – je to ich mesto. Nie všetci majú možnosť skryť sa v úkrytoch či v metre.

Môže táto situácia priniesť aj niečo pozitívne?

Vonkajšie okolnosti sú ťažké, ale tieto situácie nám ukazujú, kde je pravda. Prichádza mi na myseľ Božie slovo o otcovi, ktorý nedá deťom kameň, keď ho prosia o chlieb (Mt 7, 7-11). Pán má všetko pod svojou kontrolou.

Vnímam, že medzi ľuďmi vzrástla solidarita a nekoncentrujú sa iba na materiálnu pomoc, ale aj na to, aby si vzájomne odpúšťali. To môže Ukrajine veľmi pomôcť. Aj keď je ťažké odpúšťať, zvlášť keď zabíjajú tvojich vlastných – je to bolestné.

Čo môžu pre vás urobiť ľudia zo Slovenska?

Videli sme veľmi veľa dobra, keď sme prekročili hranicu. Bolo tam veľa obetavých ľudí, ktorí nám priniesli horúci čaj – predtým sme mrzli v noci a zime. Prosíme, aby im to Boh vynahradil. Bolo to príjemné: úsmevy, starostlivosť...

Modlite sa za nás Ukrajincov, aby sme vydržali, aby sme sa nepoddali. Rada túto situáciu porovnávam s Tolkienom. On hovorí o boji temnoty – keď sa zhustuje tma, neznamená to, že nás premáha, ale že čoskoro príde nové svanie. O polnoci je najtemnejšie, ale skoro ráno vychádza slnko. Tak vpred k dobru, do Svetla!

Čo vás teraz čaká?

Čakáme, kým prídu aj zvyšné sestry, a potom budeme rozhodovať o tom, čo ďalej.

Čo bolo pre vás za posledný týždeň najťažšie?

Myšlienka na to, že ja som tu a mám všetko, a oni sú tam a boria sa s tou situáciou. Veľa našich známych a príbuzných tam zostalo. Myslím na to každú minútu. Fyzicky mám byť tu, no zároveň sa mám modliť sa tých, ktorí sú tam. To je moja poslušnosť.

Z čoho čerpáte silu?

Od Pána Boha, bez ktorého nemôžeme nič urobiť. Nie je ťažké vidieť Boha vo veľkých

Karmelitánky, ktoré ušli z Charkova / Dôležité je nešíriť nenávisť. Po
tme prichádza nové svtanie

dielach, ale v každodennom živote v kláštore. Je ťažké vidieť, že Boh je prítomný aj v mojich chybách, že môže konať cez moju slabosť. V srdci chcem byť silná, ale jedine on je ten, ktorý nás vedie. Všetko je pripravené, stačí iba počúvať srdcom.

Každý z nás môže byť svätý. Najprv som chcela žiť podľa nejakého svätca, ale neskôr som pochopila, že svätosť je individuálna. Môžem si niečo vziať od rôznych vzorov, ale mojou úlohou je nadovšetko počúvať Božie slovo.

Kláštor v Charkove...

Karmelitánky, ktoré ušli z Charkova / Dôležité je nešíriť nenávisť. Po tme prichádza nové svtanie

... museli sestry karmelitánky vymeniť za kláštor v Lorinčíku. Na fotografii s pátrom Andrejom Valentom, OCD. Chýbajú ešte tri sestry, ktoré boli stále na ceste.

Sestra Mária Ľudmila: Putina ovláda zlý duch

Sestra Mária Ľudmila od milosrdného Boha Otca pochádza z Odesy. Po strednej škole vstúpila do kláštora, kde žije už 22 rokov.

Patrí k rusky hovoriacim Ukrajincom, kedysi po ukrajinsky takmer vôbec nevedela rozprávať. „Bola som vychovávaná tak, že Ukrajinou mám pohrdať ako niečím menejcenným,“ hovorí sestra Mária Ľudmila.

Všetko sa zmenilo v roku 2014 po anexii Krymu a rozpútaní vojny na Donbase. „Kvôli Putinovi sme sa začali učiť po ukrajinsky a uvedomovať si svoju ukrajinskú identitu. Všetci sme sa zjednotili.“

Keď sa pred desiatimi dňami začala invázia na Ukrajinu, v Moskve podľa bosej karmelitánky počítali s tým, že po rusky hovoriaci Charkov bude ruských vojakov vítať.

„No teraz všetci vidia, že my nechceme byť súčasťou Ruska. Ľudia vychádzajú do ulíc a holými rukami sa snažia zastaviť tanky. Všetci chcú byť užitoční. Dokonca aj bezdomovci

Karmelitánky, ktoré ušli z Charkova / Dôležité je nešíriť nenávisť. Po tme prichádza nové svitanie

zberajú prázdne fľaše a vyrábajú Molotovove koktaily. Každý robí, čo môže. Verili sme, že sa do takejto situácie nedostaneme, no neostalo nám nič iné, než sa brániť.“

Ťažké dni však prinášajú aj rôzne silné svedectvá. „V Charkove máme známu, ktorá je nevidiaca. Keďže býva sama, nebola schopná dostať sa do krytu. A tak stále, keď sa rozozvučia sirény, pribehne k nej niekto zo susedstva, aby ju odviedol. Hovorí, že za celý svoj život nezažila tolko dobra ako teraz.“

Obzvlášť ľúto je sestry Márii Ľudmile mladých ruských vojakov, z ktorých mnohí majú 19-20 rokov. „Veľmi sa modlím za tých ruských chlapcov, ktorí vlastne ani nevedeli, kam a prečo ich posielajú.“

Pri hodnotení samotného Putina je sestra Mária Ľudmila nečakane priama: „Je to chorý človek, ktorého ovláda zlý duch a ktorý vedie Rusko k úpadku.“

Sestra Mária Ľudmila od milosrdného Boha Otca s pátrom Reginaldom Slavkovským a sestrou Benjamínou Ondovčákovou.

Počas 30-hodinovej cesty na Slovensko sa bosé karmelitánky takmer nepretržite modlili. „Na začiatku sme si prečítali správu, že v Charkove sa už bojuje - tak sme sa začali modliť ruženec za Charkov. Potom sme počuli správy o bojoch v Kyjeve, tak sme sa modlili ruženec

za Kyjev a tak to šlo celou cestou. Viackrát sme potom počuli pozitívne správy o úspechoch našich vojakov. Mali sme pocit, akoby sme tam boli s nimi na bojisku: oni svojimi telami a my svojou modlitbou," hovorí sestra Mária Ľudmila.

Cestou si zo Svätého písma čítali o Jóbovi, ktorého Boh vystavil skúške tým, že povolil satanovi, aby naňho zoslal niekoľko bolestivých rán. „Sestry dávali povzdychmi najavo, že im je jasné, že dnes je to celé o nás. Keď sme prišli k slovám, že zomreli všetky Jóbove deti, sestry začali plakať. Nemohla som čítať ďalej, tak som navrhla, aby sme spoločne tak ako Jób chválili Boha aj v našom utrpení a zaspievali sme Te Deum. To bola naša odpoveď na Božie slovo.“

Na ukrajinsko-slovenskej hranici čakali sestry päť hodín. „Bolo tam veľmi veľa ľudí, ktorí rozdávali potraviny, ponúkali čaj a každého sa pýtali, kto čo potrebuje. Nemali ani čas poriadne sa najesť. Bolo to dojemné. Naši ľudia nemajú čas najesť sa kvôli bombardovaniu a Slováci kvôli obetavej pomoci.“

Postulantka Alena Solovejová: Zmeňme sa dnes, lebo zajtra už možno nebude

Alena Solovejová pochádza k Kyjeva. Otec jej zomrel, keď mala 12 rokov. Mal ťažkú astmu a lekári mu nedokázali pomôcť. „Odpustila som im, ale odpustiť Bohu som nedokázala. Pýtala som sa, ako to mohol dopustiť," hovorí mladá postulantka.

„Po čase mi jeden múdry človek vysvetlil, že možno práve toto bol ten najlepší moment pre spásu môjho otca. Potrebovala som čas, aby som to dokázala pochopiť a prijať. Napokon som vyznala: ‚Pane, ak toto bol skutočne ten najlepší čas pre spásu môjho otca, tak ja to prijímam.‘ Nevieme, čo bude o minútu, preto sa na svoje životy nemôžeme pozeráť z ľudskej, ale z Božej perspektívy. On najlepšie vie, kedy si má človeka povolať. On vie, že možno o minútu by ten človek padol tak, že by to malo dosah na celú jeho večnosť. Preto si ho radšej včas povolá k sebe.“

Karmelitánky, ktoré ušli z Charkova / Dôležité je nešíriť nenávisť. Po
tme prichádza nové svitane

Postulantka Alena Solovejová.

Do týchto úvah sa Alena Solovejová nepúšťa len tak. Práve v týchto dňoch si množstvo jej spoluobyvateľov kladie podobné otázky a hnevá sa na Boha, že umierajú ich najbližší, a pýtajú sa prečo.

Aj jej samej bolo ťažké prijať, že z hodiny na hodinu musela opustiť kláštor v Charkove. „Stále tomu nerozumiem, ale znovu a znovu si hovorím: ‚Nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane.‘ Panna Mária tieto slová vravela nielen pri zvestovaní, ale aj pod krížom. Našou úlohou je teraz dočkať sa tretieho dňa, keď on vstane z mŕtvych. Nevie, prečo Pán vedie náš národ touto cestou, ale on to vie. Jediné, čo ma teraz drží, je jeho tichý hlas: ‚Dôverujte mi.‘“

V tejto situácii sa Alena snaží modliť aj za tých, ktorí sa modliť nedokážu; ktorí to v sebe cítia, no nemajú slov. „Chcem ich prikryť svojou modlitbou. Modlitba, to nie sú len slová, to je tu. (*Ukazuje na srdce, pozn. autorov.*) Pred Ježišom môžeme mlčať, aby on hovoril. A možno práve svojím mlčaním vytvoríme priestor, aby on konal.“

Rovnako sa snaží modliť aj za ukrajinských vojakov, ktorých prirovnáva k Dávidovi bojujúcemu proti Goliášovi. „Je to Pánov boj,“ zdôrazňuje s tým, že vojna by nás - možno paradoxne - mala privádzať k odpusteniu.

„Veď ľudia, ktorí nás zraňujú, neraz boli sami zranení. Je tu pokušenie obviňovať či meniť druhých, ale v prvom rade by sme sa mali pýtať, čo môžeme zmeniť vo svojich životoch. Dnes, lebo zajtra tu už možno nebude,“ uzatvára Alena.

Rozprávali sa Reginald Slavkovský, OP a Benjamína Ondovčáková, SSNPM.

Spracoval Imrich Gazda.

Foto: Iva Kúšiková, SSpS

Zdroj: svetkrestanstva.postoj.sk

The post [Karmelitánky, ktoré ušli z Charkova / Dôležité je nešíriť nenávisť. Po tme prichádza nové svitane](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)